

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Philippicæ Sive Invectivæ LX. In Notorios Peccatores

Hartung, Philipp von

Egræ, 1687

Philippica 38. in murmurones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76172)

cerae beneficio poenitentiae in columbas transite. si qua est anima, quae transire non vult, & pascha cum Iesu celebrare renuit, huic ego aeternum vale cum Celada facio pag. 7. in Esther. Vale anima de sobrio convivio ebria, vale adultera, vale detestabilis, impia, terque quaterque infelix, te flamma expectat

aeterna te horrendae jam tartari fauces arripiunt, te infernarum fornacum claustra in aeternum jam coercent, ustulant, & cruciant, vale!

* * *
* * *
*

PHILIPPICA XXXVIII.

In murmurones.

DOMINICA III. POST PENTECOSTEN.

Murmurabant. Lucæ. 15. v. 2

§. I.
Promissi-
mi ad mur-
mura sunt
subditi,
sed damno
suo.

Vod Salvatori nostro ab eo tempore, quo constitutus est Rex à Patre aeterno super Sion montem sanctum ejus, prædicans

præceptum eius, toto videlicet prædicationis & regiminis sui triennio accidit, ut murmurarent non tantum Pharisei & scribæ, sed vilissimæ quoque fœcis homuli, contra quos dicere Christum oportuit Io. 6. nolite murmurare; idem hodieque poenè omnibus Magistratibus contingit, ut quidquid agant, statuunt, imperent, infano murmure pleraque eorum dicta, facta, omiffa excipiantur. Si hic vel iste ad senatum, aut è senatu ad consulatum evehatur, mox murmur in populo, quale in Israëlitico contra Moyfen excitavere Core, Datan, Abiron, quodd Aaroni summum Sacerdotium contulisset. Verum ut primipili hi murmurones eò diutius protrahere, absque audientium tamen molestia, murmur possent, à terra

absorpti vivi descenderunt in infernum, ubi sequaces suos præstolantur. Si exactiones novæ vel onera imponantur, murmur ocyus exurgit longè molestius, quàm stridula in curru rotæ, quo equidem aures Dei gravissimè lædantur. hinc illæ plagæ Israëlitarum in deserto quasi dolentium præ labore. quod cum audisset Dominus, iratus est, & sicut ex rota non inuncta & stridula ignis facile excitatur, ita refractariorum murmur ignem furoris divini accendit; unde sacer Chronologus adjungit: quod cum audisset Dominus, iratus est, & accensus in eo ignis Domini & devoravit extremam partem castrorum. timeat ignem, qui amat stridorem. Si deniq; leges statuuntur novæ, aut expensæ in commune bonum erogantur, repetitur mox illud: ut quid perditio hæc? verum ex ipsa voce avis agnoscitur, & novus Judas deprehenditur, fur & proditor, bono privato, non publico studiosus. Qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. quid sequitur? & sibi damnationem acqui-

Num. 11.

Num. 16.

Phil. 2. v. 14. *quirit Rom. 13. contra murmures itaque Phariseos, dum ago, nolite murmurare in vicem, & non tantum omnia facite, sed etiam audite sine murmurationibus.*

S. 2. Murmures morte digni.

1. Reg. 10.

Saule in protorem Israhelici populi electo, cum Thrasones nonnulli caperatâ fronte, corrugato naso, compressis supercilijs linguam in Christum Domini acuisent, *num salvare nos poterit iste?* accidit post mensis intercapedinem, ut Ammonitarum tyrannus Naas civitatem Gaalidarum Jabes arctissimâ obsidione urgeret, nec alia pacis fœdera admitteret, quam oculorum dextrorum effossionem. Audiit hæc Saul, aratrum paternum fortè fortunâ secutus, urgenteque ingenuum animum entheo Spiritu bovem utrumque in frustra concidit, & frustis pro classico usus, in omnes Israhelis terminos misit nuntiatum: adesset quantocyus, quotquot virilem cum veste gerrent animum, alioquin ita bobus uniuscujusque futurum, prout concisis hiscè factum videbant. nova hæc Regis novi exactio tam efficax fuit in tribubus Israhelis, ut populus mox ingens congregaretur, quem Saul imperator in hostem ducens, ita cecidit, fugavit profligavitque Ammonitas, ut nè duo quidem simul remanerent. voluit nimirum Deus nè principi prodigiosa hac victoriâ conciliare auctoritatem, & nuperum murmur compescere faustiorique applaudere murmure, quo passim exclamabatur: *quis est iste, qui dixit: Saul non regnabit super nos? date viros & interficiemus eos*, ubi sunt, qui Sauli oblocuti legitimum contempserè principem? victimæ mortis prodantur, producantur, trucidentur, ut orbi constet universo, periculose eos contemni suggillarique, quos suo Dominator univer-

1. Reg. 11. v. 12.

forum suffragio in duces populi constituit: *quis est iste qui dixit*, non unus dixit, sed plurimi, cur ergo unus inquiritur? inquiritur unus, quia unitas numerum non facit; ut constet nullo eos in numero apud Deum hominesque censerì, qui legitimo Magistratui suo obtrectare audent.

Demus nihilominus plurimos & innumeros esse, uti omninò sine numero murmurones est invenire, juvat iterum ac tertio quærere: *qui sunt isti*, quibus sine murmure vivere videtur impossibile? imprudentes & indisciplinati sunt, ita pronuntiante Siracide: *vir prudens & disciplinatus non murmurabit* c. 10. vasa vacua sunt, quæ vel levem pulsum sine murmure ferre non possunt, *tinnit, inane est*. aptissimè Bernardus: hospitium cordis nostri per inhabitationem S. Spiritus impleri debet & sanctificari. nostræ divitiæ sunt boni mores & virtutes. Sed si incipimus murmurare, statim ab his spiritualibus bonis vacui remanemus & nudi. Sic Bernardus. *qui sunt isti?* lacu Lucernensi similes, in quem lapillus injectus grandem causare solet tempestatem, & pratis satisque exitium afferre; calculum aliquem Magistrat° aut foliolum quod vento rapitur, in oculos, aures, animosque injiciat, horrida mox ab infrænatis murmurorum animis erumpit tempestas, vomuntur tonitrua, jactantur fulmina; proh lacus infaustos & fatales! *qui sunt isti?* muscæ caninæ sunt, serpentes igniti sunt, filij Belial sunt. inter ferales Ægypti plagas muscæ caninæ fuerunt, seu cynomyiæ (ita legunt Origenes, Sanctus Augustinus, Philo) quibus addè afflicta est Pharaonis Regia, ut plagam eam scriptura vocet gravissimam: *& venit musca gravissima* Exod. 8. v. 24. Inter gravissimas re-

S. 3. Murmures per varias similitudines definiuntur.

S. Bernardus lib. de modo bene vivendi.

rumpublicarum plagas, quas princeps hujus mundi gaudet immittere, permittere autem solet justus cœlorum arbiter, sunt ejusmodi muscæ mussitantes & pungentes, latrantes & mordentes non tantum Magistratus infimos, sed supremos, ipsum ad eum ter maximum Deum. o muscæ caninæ à Beelzebub emissæ, & cerberi infernalis sanguine ebrinæ, quin ocyus eò reditis, unde existis.

§. 4.
Murmures cur ab ignitis serpentibus puniuntur.

In pœnam insolentis murmuris à rebelli populo adversus legitimum Magistratum excitati immisfos legimus serpentes igneos Num. 21. à v. 6. quorum venenatis moribus interierunt plurimi, dum miserentis Numinis jussu serpens æneus in remedium erectus à Moyse fuisset. Aprè, ait Cornelius hic, serpentibus puniuntur, qui serpentum virulentiam imitantur. murmuratores enim & Magistratum contemptores *acuerunt linguam suam sicut serpentes, & serpentibus pejus omnibus mordent in occulto.* Vomuit draco ignes superiori sæculo prope Landoviam, quibus segetes & fruges incendit, ideoque colonos pervigilare ad extinguendos assidue ignes oportuit. graviora longè ignivomi murmurones reipublicæ damno infertunt, quibus amolendis nullæ vigiliæ nullæ sufficiunt pœnæ. serpentem æneum Moyse erexit, quem aspicientes à lethali- bus serpentum moribus sanarentur; Filium DEI vivi in patibulo crucis affixit divina misericordia, ut respicientes in authorem fidei & confummatorem Iesum disceremus obedientes fieri usque ad mortem; non sibilare, non murmurare, non ignes & venena spirare, sed agni instar coram tondeute obmutescere, obedire, mori. Exclamat hic mellifluus Doctor: *quàm dulciter Domine Iesu cum hominibus versatus es! Subditus sine murmure, obediens sine con-*

pl. 139. v. 4.

Lesleus in Scotia anno 1558.

Sanctus Bernardus serm. 15. in Cant.

traditione, patiens sine tædio, quàm abundanter multa bona hominibus largitus es! quàm fortiter tam indigna tam aspera & dura pro hominibus passus es! dura verba, duriora verbera, durissima supplicia. o duri & indurati & obdurati filij Adam! quos non emollit tanta flamma, tanta benignitas, tam vehemens amator, ut in ejus gratiam subdi discant, obedire gaudeant, mori malint, quàm vel levissimo murmure legitimæ potestati adversari.

Verum filij Belial, filij & viri absque jugo, inobedientiæ, rebellio- nis, impietatis affectu improbo suo murmure documenta dant, quæ sint ab origine nati: vos *ex Patre diabolo estis & desideria patris vestri vultis perficere*, qui videlicet refractario murmure pacem turbavit in cœlo, tertiam Angelorum partem terræ centro applausit, in paradiso verò venenato suo sibilo protoparentes intoxicavit & paradiso exhibilavit, atque hunc reprobationis characterem omnibus filiis suis, qualis Judas, afflavit, ut audacter, impudenterque obmurmurarent. Dignissima notatu est Sancti Bernardi gnomula: *murmurare grande peccatum est*, nemo qui murmurat, cœlum intrat, nemo qui cœlum adit, murmurare potest. qui murmurat, venenum diaboli in lingua portat, caveamus proinde murmura, nè mortifero & diabolico veneno pe- reamus.

Et quid quæso emolumentum, quid voluptatis, quid honoris suo reportant ex murmure? facti sunt sibimet ipsis graves, atque ut loquitur Apostolus: *ipsi sibi damnationem acquirunt*, non æternam modo [væ enim illis, *ipsi in contradictione Core abierunt.*] sed etiam temporalem, ut nullam in animo tranquillitatem, nullam foris jucundam societatem fortiantur. Israëlità ter-

§. 5.
Murmures filij diabolorum.

Joan. 8. v. 44.

S. Bernardus ser. 47. de modo bene vivendi.

§. 6.
Murmures gravissimis pœnis obnoxij. Rom. 12. v. 2.

Judæ v. 12.

rae promissae jam vicini ob insanum murmur, quod anno secundo ab egressu, mense Julio contigit, in asperrimam redacti sunt solitudinem, annosque triginta octo ibidem exigere, & murmuris sui poenas dare, imò, & terra laetitia aeternum exulare debuerunt: hic murmuris scilicet fructus est. *omnes qui numerati estis à viginti annis & supra & murmurastis contra me non intrabitis terram.* Vide hic quid mereatur murmur, quamque Deo displiceat, ac time, nè sicut tot centena millia ob murmur unicum exclusa sunt terrâ promissâ, perieruntque ac sepulta sunt in deserto, ita pariter & tu, si murmures & inobediens sis Deo ejusque Vicarijs, cœlo excludaris ac sepeliaris in gehenna. Tam grave ejusmodi murmur, est, ut lethiferæ noxæ reum judicent Divi Augustinus, Ambrosius, Bernardus innixi verbis Apostoli Rom. 13. v. 2. *qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt & v. 4. i. deo necessitate subditi estote, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam, ex quo arguit Cornelius hic leges civiles etiam gentilium impiorum & infidelium principum obligant in conscientia sub peccato mortali, secluso quoque scandalo, si res gravis, gravi obligatione vel interminatione præcipiatur ab eis.* Tam grave murmur est, ut peccato idolomaniae conferat Sanctus Gregorius explanans illa Samuelis ad Saul verba 1. Reg. 15. *quasi scelus idololatriæ est, nolle acquiescere.* Tam grave refractariorum murmur est, ut ipsis aded aviculis sit intolerabile, sic enim Salomon monet Eccl. 10. v. 20. *in cogitatione tua Regi nè detrahas, & in secreto cubiculi tui, nè maledixeris diviti, quia & aves cœli portabunt vocem tuam, ut à supremo Numine severam murmuris poenam exigant.*

Num. 14.
v. 29.

S. Augustinus ep. 56.
S. Bernardus lib. de præcl. & dispensat.

Cornelius à lapid. in ep. ad Roman.

Subditi estote, ait iterum Paulus, non solum propter iram cum Deo hominum, sed etiam propter conscientiam, quæ lætari non potest, cum in ea inquietum murmuris peccatum velut musca miffat, velut anguis sibilat, velut cerberus allatrat; perduelle cor Absolonis tribus confixum lanceis cœlum inter terramque pendulum (quasi neutrum sustinere vellet aut posset sceleris atrocitatem) Joab reliquit, plusquam tribus jaculis cor murmuronis configitur in poenâ, quod jaculo murmuratis linguæ uno velut ictu tres fauciarit, audientem scilicet, coram quo murmuratum est, & Magistratum, in quem murmur effusum est, Deum quoque, cujus ordinationi resistit, qui vicariæ resistit & obmurmurat potestati. Notavit Doctor Angelicus gravius factum à divina justitia in eos, qui Moyse obrectarunt, quam qui vitulum aureum adorarunt, in hos enim gladius duntaxat Levitarum grassatus est, in illos verò ignis debacchatur cœlitus, terra infremit funditus, & vivos spirantesque in ima tartari deturbat, ut sæculis omnibus constet, quam exosi supremæ Majestati sint, qui impio in Magistratus cum sacros tum politicos murmure delinquant.

2. Reg. 18.

Quin ergò & aures & ora murmurorum, si verba non sufficiunt, verberibus obturemus, aut si neutrum valemus, cane & angue pejus fugiamus, damnemus, excremur, nè ut Apostolus monet, involvamus in peccatis eorum, & sicut cum infelici illa triade Core Datan Abiron omnis familia (ducenti quinquaginta viri) perit, vel ob ipsam murmuronū infauitissimam præsentiam præsentis vitæ salutisque discrimini non exponamur.

§. 7.
Castigandi
murmuro-
nes.

* * *

PHI-